

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 20.02.2002, sp. zn. 8 To 59/2002, ECLI:CZ:KSPL:2002:8.TO.59.2002.1

Číslo: 58/2002

Právní věta:

Lhůty stanovené v § 71 odst. 3, 4, 5, 6 tr. ř. nejsou pouze lhůtami pořádkovými. Jde o lhůty, na které se vztahuje článek 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, z něhož také vyplývá, že nikdo nemůže být držen ve vazbě leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu. Povaha a smysl těchto lhůt nepřipouští stav, že by jejich nedodržení nemělo žádný vliv na další trvání vazby. Není-li z nějakého důvodu rozhodnuto ve stanovených lhůtách, že se obviněný i nadále ponechává ve vazbě, je nutno učinit opatření k jeho propuštění na svobodu (příkaz k propuštění z vazby).

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 20.02.2002

Spisová značka: 8 To 59/2002

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vazba

Předpisy: § 71 odst. 3 tr. ř.

§ 71 odst. 4 tr. ř.

§ 71 odst. 5 tr. ř.

§ 71 odst. 6 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Plzni ke stížnosti obviněného zrušil v neveřejném zasedání usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 11. 1. 2002 sp. zn. Nt 351/2002 a podle § 72 odst. 2 písm. a) tr. ř.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Okresní soud v Chebu podle § 72 odst. 3 tr. ř. zamítl žádost obviněného V. P. o propuštění z vazby na svobodu s tím, že se nadále ponechává ve vazbě z důvodů uvedených v § 67 písm. c) tr. řádu. Písemný slib obviněného podle § 73 odst. 1 písm. b) tr. ř. a peněžitá záruka podle § 73a odst. 1, 2 písm. b) tr. ř. nebyly přijaty.

Proti tomuto usnesení podal obviněný v zákonné lhůtě stížnost. Nesouhlasí se závěry okresního soudu uvedenými v odůvodnění napadeného usnesení. V odůvodnění své stížnosti obviněný uvedl, že vazba je závažným zásahem do osobní svobody jednotlivce a ponechání ve vazbě musí být podmíněno konkrétními skutečnostmi. Obava, předpokládaná ustanovením § 67 tr. ř., musí být natolik závažná, aby převyšovala zájem společnosti na zachování osobní svobody obviněné osoby. Je nutné dát přednost uplatnění opatření nahrazujících vazbu. Nepostačuje pouze hypotetický poukaz na to, že by obviněný mohl trestnou činnost opakovat. V posuzované věci bylo zásahem policie zamezeno v další činnosti nočních klubů a nájemci a provozovatelé byli vzati do vazby. Obviněný vykonával především účetnické práce a nebylo prokázáno, že by se podílel nějakým způsobem na přímém zisku z provozu klubů. Prováděl účetnické práce i pro jiné subjekty a je schopen v případě propuštění na svobodu zajistit prováděním účetnických prací sobě i rodině legální zdroj příjmů. Dosud nebyl stíhán ani odsouzen. Soudu nic nebrání v tom, aby přijal jeho slib, a pokud považuje peněžitou záruku ve výši 100 000 Kč za nedostatečnou, má možnost určit peněžitou záruku vyšší.

V dodatku k odůvodnění stížnosti dále obhájkyň obviněného namítá, že okresní státní zástupce v Chebu nepostupoval v souladu s ustanovením § 71 odst. 3 tr. ř, podle něhož je povinen, jestliže doba trvání vazby dosáhne 3 měsíců, do pěti pracovních dnů rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští na svobodu. Státní zástupce toto rozhodnutí neučinil a pouhým přípisem dne 4. 1. 2002 věc předložil Okresnímu soudu v Chebu. Sdělení ze dne 4. 1. 2002 není rozhodnutím ve smyslu § 71 odst. 3 tr. ř. Obviněný byl zadržen 2. 10. 2001 a lhůta pěti pracovních dnů uplynula dnem 9. 1. 2002. Další trvání vazby nemá u obžalovaného zákonný podklad a obviněný proto navrhuje, aby krajský soud napadené usnesení zrušil a obviněného propustil z vazby na svobodu.

Krajský soud v Plzni z podnětu podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení i předcházející řízení a shledal, že stížnost obviněného je důvodná.

Z obsahu spisu Krajský soud v Plzni zjistil, že obviněný V. P. byl zadržen dne 2. 10. 2001 a do vazby byl vzat usnesením Okresního soudu v Chebu ze dne 4. 10. 2001 sp. zn. 4 Nt 71/2001 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2001 sp. zn. 8 To 419/2001 z důvodů uvedených v § 67 odst. 1 písm. b), c) tehdy platného trestního řádu. Dne 9. 1. 2002 obviněný požádal o propuštění z vazby a téhož dne okresní státní zástupce sdělil Okresnímu soudu v Chebu přípisem, že žádosti obviněného nevyhověl s tím, že u obviněného shledal nadále důvody vazby podle § 67 písm. c) tr. ř. Okresní soud v Chebu pak rozhodl dne 11. 1. 2002 napadeným usnesením tak, jak je uvedeno výše (tj. zamítl podle § 72 odst. 3 tr. ř. žádost obviněného o propuštění za současného nepřijetí písemného slibu a peněžitě záruky).

V posuzované věci lze přisvědčit argumentům obhájkyň obviněného v tom smyslu, že Okresní státní zástupce v Chebu nepostupoval v souladu s ustanovením § 71 odst. 3 tr. ř. Vazba obviněného v přípravném řízení dosáhla tří měsíců dnem 2. 1. 2002. Lhůta pěti pracovních dnů uplynula dnem 9. 1. 2002 a okresní státní zástupce v této lhůtě nevydal předpokládané rozhodnutí o tom, zda se obviněný ponechává ve vazbě, či zda se propouští na svobodu, a věc předložil dne 9. 1. 2002 Okresnímu soudu v Chebu. Ten měl uplynutím dne 9. 1. 2002 obviněného propustit na svobodu, což však neučinil a rozhodl dne 11. 1. 2002 tak, že podle § 72 odst. 3 tr. ř. zamítl žádost obviněného o propuštění z vazby na svobodu za současného nepřijetí slibu a peněžitě záruky. Z uvedených skutečností je zřejmé, že lhůty stanovené v ustanovení § 71 odst. 3 tr. ř. marně uplynuly bez příslušného rozhodnutí.*)

Stížnostní soud zastává názor, že lhůty stanovené v ustanovení § 71 odst. 3, 4, 5, 6 tr. ř. nejsou pouze lhůtami pořádkovými. Naopak jde o lhůty, na které se vztahuje článek 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, z nichž také vyplývá, že nikdo nemůže být držen ve vazbě leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu. Povaha a smysl těchto lhůt nepřipouští stav, že

by jejich nedodržení nemělo žádný vliv na další trvání vazby. Pokud by platil názor o pořádkové povaze uvedených lhůt, pak by jakékoli prodlení bylo možno nahradit dodatečným rozhodnutím. To je v rozporu s principem právní jistoty a navíc pro takový postup není opora v příslušných zákonných předpisech. Pokud trestní řád na jiných místech (§ 71 odst. 2 a 9 tr. ř.) explicitně stanoví jako důsledek marného uplynutí lhůty propuštění obviněného z vazby na svobodu, jde o případy, kdy rozhodnutí o dalším trvání vazby nepřichází v úvahu. Naopak se lze domnívat, že zákonodárce by v textu příslušného ustanovení uplatnil slovo „zpravidla“, pokud by skutečně měl v úmyslu zakotvit v zákoně tyto lhůty jako pořádkové (srov. § 146a odst. 1 tr. ř.).

Krajský soud proto podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. napadené usnesení zrušil a obviněného propustil na svobodu.

**) Poznámka redakce: Trestní kolegium rozhodlo o uveřejnění tohoto rozhodnutí přesto, že mu bylo zřejmé, že rozhodnutí při stanovení lhůt, ve kterých je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby, nerespektuje čl. II odst. 4 závěrečných a přechodných ustanovení zákona č. 265/2001 Sb. a je proto nezákonné. Právní názor vyslovený v právní větě je však správný a jeho rychlé uveřejnění je důležité pro sjednocení judikatury soudů ve velmi důležité právní otázce týkající se základních práv obviněných.*